

DROGUES, POLÍTQUES I VIOLÈNCIES. Del consens global a nous enfocaments. Seminari internacional, 23 i 24 d'octubre 2018. Museu d'Història de Catalunya. Organitza: Institut Català Internacional per la Pau i Casa Amèrica Catalunya

PONENTS:

María Azucena Martí Palacios

Nova Delegada del Govern espanyol per al Pla Nacional sobre Drogues. Des del 2015 ocupava el càrrec de directora territorial de Sanitat a la província de Castelló. Ha estat presidenta de Socidrogalcohol de València (2008-2012) i ha treballat com a consellera a l'Ajuntament de Vall d'Uixó (València) entre el 2011 i el 2015, on també va ser psicòloga clínica a la unitat de conductes addictives. És llicenciada en Psicologia per la Universitat de València i es va especialitzar en Psicologia Clínica.

Araceli Manjón-Cabeza Olmeda

Dirigeix la Càtedra Extraordinària de la Universitat Complutense de Madrid *Drogas siglo XXI*. És professora titular de Dret Penal de la Universitat Complutense de Madrid, i de doctorat i monogràfics sobre Criminalitat i Droga. Autora de *La solución. Legalización de las drogas* (Debate, 2012), va ser magistrada suplent de la Sala Penal de l'Audiència Nacional, directora del Gabinet del Pla Nacional sobre Drogues i assessora d'òrgans internacionals sobre drogues i blanqueig de capitals.

Joan Colom i Farran

Metge. Sotsdirector general de Drogodependències. Assessor de l'Organització Mundial de la Salut i fundador de la International Network on Brief Interventions for Alcohol and Other Drugs i l'Alcohol Policy Network. Màster en Drogodependències per la Universitat de Barcelona i Màster en Gestió i Direcció Pública d'ESADE.

David W. Murray

Codirector del Centre d'Investigació sobre Abús de Substàncies del Hudson Institute (EUA). Exresponsable científic i sotsdirector associat de l'Oficina de Política Nacional sobre Control de Drogues als Estats Units, on va dirigir investigacions científiques sobre aspectes relacionats amb les drogues i va contribuir a coordinar esforços interdepartamentals d'alt nivell per a la limitació de la producció de drogues il·lícites i la lluita contra les organitzacions criminals que controlen la seva comercialització.

Ernesto Samper Pizano

President de la República de Colòmbia (1994-1998) i Secretari general de la UNASUR (2014-2017), on ha impulsat debats sobre la reforma de la política anti-droga. Durant la presidència de César Gaviria, va ser designat Ministre de Desenvolupament Econòmic i posteriorment ambaixador a Espanya i a les Nacions Unides. Advocat de la Universitat Javeriana de Colòmbia, va entrar en política al si del Partit Liberal.

João Castel-Branco Goulão

Coordinador nacional per als Problemes de Drogues, Dependències Tòxiques i Ús Nociu de l'Alcohol a Portugal, dirigeix el Servei d'Intervenció dels Comportaments Addictius i les Dependències, del Ministeri de Salut portuguès. Membre del consell d'administració de l'Observatori Europeu de Drogues i Toxicomanies. Doctor en medicina general i familiar, va crear a la regió portuguesa d'Algarve la primera estructura estatal d'atenció a toxicòmans.

Augusto Vitale

Pèrit victimòleg i criminòleg, va dirigir l'Institut de Regulació i Control del Cànnabis a l'Uruguai. Exdirector de la Divisió de Programes i Projectes del Ministeri de l'Interior de l'Uruguai i exdirector del Centre Nacional de Rehabilitació (primer centre de reforma penitenciària per a gent jove) i integrant del Sistema Nacional d'Emergències. Ha estat docent de Psicologia Social i Institucional a la Universitat de la República.

Constanza Sánchez

Polítologa i Doctora en Dret internacional públic i Relacions internacionals per la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Les seves principals línies de recerca són les polítiques de drogues nacionals i internacionals i la intersecció entre el control de drogues i els drets humans. De 2007 a 2013 va ser investigadora i professora de Relacions internacionals al Departament de Dret de la UPF. Ha estat investigadora visitant a la Universitat de Miami (2010), la Universitat de San Diego (2012) i assistent d'investigació a l'Observatori Global de Polítiques de Drogues al Regne Unit (2013). També ha realitzat treball de camp a Europa, Perú, Estats Units, Mèxic i la frontera Mèxic-Estats Units. Participa assíduament a la Comissió d'Estupefaents i el Consell de Drets Humans de Nacions Unides i en reunions internacionals sobre drogues, en qualitat d'experta i representant de la societat civil. La seva tesi, titulada *El règim internacional de control de drogues: formació, evolució i interacció amb les polítiques nacionals. El cas de la política de drogues a Espanya*, va rebre el Premi Reina Sofia d'Investigació sobre drogues 2015 i el I Premi Antonio Truyol i Serra a la millor tesi doctoral en Relacions internacionals 2013-2015. Entre les seves publicacions recents destaquen el llibre *El Control de Drogues. Normes Internacionals, Desafiaments Nacionals* (Tirant lo Blanch), *The Global Drug Prohibition Regime: Prospects for Stability and Change in an Increasingly Less Prohibitionist World* (International Politics journal) i l'informe *Better to Ask Forgiveness Than Permission: Spain 's Sub-national Approach to Drug policy* (GDPO). Actualment és Directora de l'àrea de Lleis, Polítiques Públiques i Drets Humans de la Fundació ICEERS, organització sense ànim de lucre amb seu a Barcelona i que compta amb estatut consultiu de l'ECOSOC de Nacions Unides. A més, col·labora amb diverses institucions en l'àmbit de les polítiques de drogues i publica i dona conferències sobre els seus àmbits d'investigació.

Ana Lilia Pérez

Professora de la Facultat de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM), i de Periodisme d'Investigació al Centre d'Investigació i Docència Econòmiques. Autora dels llibres *Camisas azules, manos negras* (Grijalbo, 2010), *El cártel negro* (Grijalbo, 2011), *Mares de cocaína. Las rutas náuticas del*

narcotráfico (Grijalbo, 2014), *Verdugos* (Grijalbo, 2016) i *PEMEX RIP* (Grijalbo, 2017), ha rebut el Premi Nacional de Periodisme de Mèxic (2010).

Luis Jorge Garay

Director acadèmic de la Fundació Vortex i de l'Observatori sobre Xarxes Il·lícites Transnacionals, ha publicat més de setanta llibres i nombrosos articles sobre corrupció, il·legalitat, captura de l'Estat i cooptació institucional. Doctor en Economia per l'Institut Tecnològic de Massachusetts, és investigador al Banc Interamericà de Desenvolupament i consultor per al Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament i el Departament Nacional de Planejament de Colòmbia.

Marco Antonio Jiménez i Bernal

Sergent del cos de Mossos d'Esquadra de Catalunya. Cap operatiu del Grup III Salut Pública i Anticorrupció de la Unitat Territorial d'Investigació de la regió policial del Camp de Tarragona. Va crear i dirigir el grup de la Unitat Central d'Estupefaents a la regió policial de Girona. Va ser caporal i sots cap del Grup I de la Unitat Central Operativa d'Estupefaents (Àrea Central de Crim Organitzat). El 2017, va rebre la medalla al mèrit de la Policia Nacional d'Espanya.

Mabel González

Periodista, investigadora i consultora internacional sobre pau i seguretat. Assessora sènior del Norwegian Centre for Conflict Resolution. Ha estat membre de la Unitat del Sud Global per a la Mediació (Brasil) i responsable de la campanya de desarmament de Greenpeace. Entre les seves darreres publicacions destaquen els llibres *Narcotráfico y crimen organizado: ¿Hay alternativas a la guerra contra las drogas?* (Icaria, 2014) i *Mediación con grupos armados no convencionales: experiencias latinoamericanas* (BRICS Policy Centre, 2016).

Rodrigo Uprimny

Professor de Dret Constitucional, Teoria de l'Estat i Drets Humans en la Universitat Nacional de Colòmbia. És membre de la Comissió Internacional de Juristes i del Comitè de Nacions Unides sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals. Columnista del periòdic *El Espectador*, és cofundador i exdirector del Centre d'Estudis de Dret, Justícia i Societat. Ha estat magistrat auxiliar de la Cort Constitucional i pèrit de la Cort Interamericana de Drets Humans.

Orlando Zaccone D'Elia Filho

Comissari de policia a Rio de Janeiro, és portaveu de Leap Brasil (Agents de la Policia contra la Prohibició) i membre del moviment Policiais Antifascismo de Brasil. Doctor en Ciència Política i màster en Ciències Penals, és autor dels llibres *Accionistas de la nada: quiénes son los traficantes de drogas* (Revan, 2007) i *Indignos de vida: la forma jurídica de la política de exterminio de enemigos en la ciudad de Río de Janeiro* (Revan, 2014).

Lisa Sánchez

Directora general de México Unido contra la Delincuencia, organització de la societat civil mexicana dedicada a l'anàlisi de polítiques de seguretat, legalitat i justícia i al

desenvolupament de projectes de prevenció social de la violència i de cultura de la legalitat. Màster en Gestió Pública i Governança per la London School of Economics and Political Science i màster en Ciències Polítiques per la Universitat de París Panthéon-Sorbonne, és també llicenciada en Relacions Internacionals.

Jordi Riba

El Dr. Jordi Riba treballa actualment com a investigador al Departament de Neuropsicologia i Psicofarmacologia de la Universitat de Maastricht als Països Baixos. Entre el 2007 i 2018 va ser el Cap del Grup de Recerca en Neuropsicofarmacologia Humana de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona. S'ha especialitzat en l'estudi dels efectes aguts i a llarg termini de les substàncies psicoactives sobre el cervell humà. És reconegut internacionalment com a pioner en l'estudi dels psicodèlics, i especialista en l'ayahuasca, tema sobre el que ha escrit al voltant de 40 publicacions científiques. Ha estudiat també els efectes dels tranquil·litzants, els cannabinoides, els opiacis i els psicoestimulants. L'any 2016 va publicar els resultats d'un estudi de neuroimatge on es va posar de manifest que les persones amb dependència de la cocaïna presenten alteracions en l'activitat de les xarxes neuronals associades al processament dels estímuls de plaer i a la detecció de senyals d'avís. Junt amb aquestes alteracions funcionals, l'estudi va trobar també modificacions en l'estructura i connectivitat cerebral. L'abast dels canvis detectats explicaria les grans dificultats que experimenten les persones afectades per abandonar el consum de cocaïna. Sent Espanya un dels principals països del món en consum per càpita de cocaïna, estudis com l'esmentat posen de manifest la complexitat dels trastorns per dependència a substàncies. Aquest fet suposa un estímul per investigar noves estratègies terapèutiques i ens indiquen que un abordatge efectiu haurà de ser necessàriament multidisciplinar.

Rafael Maldonado

Investigador científic al Laboratori de Farmacologia Química Molecular de l'INSERM, és també professor de Farmacologia a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona, on va fundar el Laboratori de Neurofarmacologia. Membre de l'Acadèmia Francesa de Farmàcia, es va doctorar en Neuropsicofarmacologia i en Química Farmacològica. Postgrau sobre la dependència dels opiacis i la cocaïna a l'Scripps Research Institute (EUA), ha exercit a més com a investigador principal a les agències més destacades d'Europa i els Estats Units durant trenta anys.

Gemma Tarafa

Comissionada de Salut de l'Ajuntament de Barcelona, ha estat investigadora de Salut Pública en la Universitat Pompeu Fabra i professora de l'assignatura d'Ecologia Política del Màster de Sostenibilitat de la Universitat Politècnica de Catalunya. Investigadora de l'Institut Català d'Oncologia i de l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) -

Càtedra UNESCO de Sostenibilitat, és doctora de Biologia Molecular per la Universitat de Barcelona i postdoctorada per la Universitat de Yale (Estats Units).